

Kissakriisi hallintaan -kansalaisaloite

Kissakriisi hallintaan -kansalaisaloite saavutti lähes 57 000 kannatusilmoitusta, ja se on toimitettu eduskuntaan 25.8.2021. Kissakriisi-kansalaisaloitetta käsitellään eduskunnassa todennäköisesti eläinten hyvinvointilain uudistuksen yhteydessä keväällä 2022.

Mitä kansalaisaloite tavoittelee?

1. Kissojen hallitsematon lisääntyminen tulee säätää lainvastaiseksi.

Kissan omistajan velvollisuus on huolehtia, että kissa ei pääse hallitsemattomasti lisääntymään. Kissan omistajan tulee estää tämä kastroimalla tai steriloidulla vapaana ulkoilevat kissat.

2. Kaikki kissat tulee tunnistusmerkitä ja rekisteröidä.

Kissan omistajan velvollisuus on huolehtia, että kissa tunnistusmerkitään mikrosirulla ja tunnistetiedot merkitään valtakunnalliseen rekisteriin. Omistajan tulee myös huolehtia, että rekisterin tunnistetiedot pysyvät ajantasaisina.

Mikä kissojen eläinsuojelullinen tilanne on?

Kissa on Suomen kaltoinkohdelluin lemmikkieläin. Joka vuosi Suomessa hylätään ainakin yli 20 000 kissaa. Hylättyjen kissojen todellista lukumäärää on vaikea arvioida, sillä luonnossa elävien villiintyneiden kissojen määrää on mahdoton arvioida. Osa hylätyistä kissoista kuolee luontoon, nälkään tai pakkasten myötä kylmyyteen. Osa kissoista tapetaan metsästyslain nojalla tai löytöeläintaloissa villiintyneisyyden tai tilanpuutteen takia.

Maa- ja metsätalousministeriön, Ruokaviraston ja SEY Suomen eläinsuojelun eläinlääkäreille suuntaamassa kyselyssä (2019) kissojen hyvinvoinnin ongelmakohdista vastaajat pitivät vakavimpina kissoja koskevia eläinsuojeluongelmina vapaasti lisääntyviä kissoja, kissapopulaatioita sekä hylättyjä kissoja.

Mistä 20 000 hylättyä kissaa tulevat?

Löytöeläintaloihin päätyy vuosittain lähes 10 000 kissaa. Niistä vain reilu 20 % haetaan takaisin alkuperäiseen kotiinsa. Lopuille löytöeläintaloihin päätyneille kissoille pyritään etsimään uusi koti, mutta osa joudutaan lopettamaan villiintyneisyyden, sairauksien tai tilanpuutteen takia.

Huonoimmassa asemassa ovat kissapopulaatioiden kissat, joita arvioidaan syntyvän Suomessa vähintään 10 000 vuodessa. Hallitsemattomasti lisääntyvissä populaatioissa hyvinvointiongelmia aiheuttavat eläinten sisäsiittoisuus, eläimistä toisiin leviävät taudit ja loiset sekä eläinten tottumattomuus ihmisiin. Populaatiokissat elävät tyypillisesti suurissa laumoissa ilman kunnollista huolenpitoa. Ne kärsivät nälästä ja kylmästä. Jatkuvasti lisääntyvät emot rasittuvat helposti liikaa ja jälkeläisiä syntyy ympäristöön, jossa synnyttäneiden emojen ja jälkeläisten hoitoon ei ole kunnollisia edellytyksiä.

Kissapopulaatio saa yleensä alkunsa leikkaamattomista lemmikkikissoista. Kissapopulaatioita löytyy niin maaseudun pihapiireistä kuin kerrostaloasunnoistakin. Suomessa on satoja kissapopulaatioita, ja yhdessä populaatiossa voi olla jopa yli sata kissaa. Kissapopulaatiot syntyvät ja kasvavat ihmisen toimien seurauksena.

Miten kissakriisi voidaan ratkaista?

Eläinlääkäreille suunnatusta kyselystä ilmenee, että vastaajat pitävät kissapopulaatioiden ennaltaehkäisyssä olennaisimpana keinona vapaasti ulkoilevien kissojen sterilisaation tai kastraation säätämistä pakolliseksi. Tunnistusmerkinnän ja rekisteröinnin säätäminen laissa pakolliseksi oli suosituin lainsäädännön kehittämistä koskeva ehdotus.

Eläinsuojelujärjestöillä on asiasta sama näkemys. Esimerkiksi SEY Suomen eläinsuojelu, Helsingin eläinsuojeluyhdistys ja Rekku Rescue keräsivät vuonna 2020 lähes 60 000 nimeä vetoomukseensa, jossa kissakriisin ratkaisuksi esitettiin pakollista tunnistusmerkintää ja rekisteröintiä sekä vapaana ulkoilevien kissojen leikkauttamista.

Leikkauttamattomat kissat ovat yksi kissakriisin juurisyistä. Eläimen omistajalle tai pitäjälle tulee säätää velvollisuus estää pitämiensä eläinten hallitsematon lisääntyminen. Kissojen hallitsematon lisääntyminen johtaa kissapopulaatioiden syntymiseen.

Koirien ja kissojen tunnistusmerkintä ja rekisteröinti on mainittu hallitusohjelmassa. Asetus koirien pakollisesta tunnistusmerkinnästä ja rekisteröinnistä on jo hyväksytty eduskunnassa, ja asetus tulee voimaan vuoden 2023 alussa. Koirista suurin osa on jo vapaaehtoisesti tunnistusmerkitty. Kissojen kohdalla konkreettisiin toimiin ei ole ryhdytty, vaikka eläinsuojelullisesti kissojen tunnistusmerkintä ja rekisteröinti olisi vielä tärkeämpää kuin koirien kohdalla.

Kolmannen sektorin rooli

Kissan alhainen arvostus on yksi keskeisimmistä kissakriisin syistä. Eläinsuojelujärjestöt pyrkivät monin toimin nostamaan kissan arvostusta ja välittämään ajantasaista tietoa kissoista ja niiden tarpeista.

Eläinsuojeluyhdistykset ja niiden vapaaehtoistoimijat hoitavat käytännössä suurimman osan kissojen auttamistyöstä ottamalla hoitoon, leikkauttamalla ja tunnistusmerkitsemällä tuhansia kissoja joka vuosi. Yhden kissan hoitoon kuluu keskimäärin 500 euroa yhdistyksen varoja. Sadan kissan populaation kiinniottoon ja hoitamiseen kuluu useita satoja vapaaehtoisten työtunteja ja kymmeniä tuhansia euroja.

Kissojen omistajat tai kunnat osallistuvat kissapopulaatioista aiheutuviin kustannuksiin vähäisissä määrin. Nykyinen tilanne kuormittaa erityisesti eläinsuojeluyhdistyksiä, joiden toiminta on pääosin vapaaehtoistyöntekijöiden ja lahjoitusvarojen varassa. Eläinsuojeluyhdistykset toimivat käytännössä yksinomaan lahjoitusvaroin. Suuri osa yhdistyksistä kokeekin nykyisen kissatilanteen kestävämmäksi.

Lainsäädännön päivittäminen vastaamaan kissojen hyvinvoinnin tarpeita täydentäisi osaltaan keinovalikoimaa kissakriisin ratkaisemiseksi. Viranomaisen apu ja kuntien tarjoamat resurssit ovat välttämättömiä, jotta merkittävien lemmikkieläimiin kohdistuva eläinsuojeluongelma voidaan ratkaista.

Kuvamateriaalia kissakriisistä: suomenkissakriisi.kuvat.fi

[Kissakriisi-dokumentti](#)

Aloitetta tukevat seuraavat suomalaiset eläinsuojeluyhdistykset:

Alajärven Tassutiimi ry	Hausjärven eläinsuojeluyhdistys
Alavuden seudun eläintiimi ry	Hämeenlinnan Seudun eläinsuojeluyhdistys ry
Eläinsuojeluyhdistys Dewi ry	Jakobstadsnejdens djurvänner — Pietarsaarens seudun eläinystävät
Eläinsuojeluyhdistys Elämänlanka ry	Joensuun eläinsuojeluyhdistys
Eläinten Hyvinvointiyhdistys Lemmikki ry	Kainuun eläinsuojeluyhdistys
Etelä-Kymenlaakson eläinsuojeluyhdistys EKEY	Keski-Suomen eläinsuojeluyhdistys
Eteläkärjen Eläinsuojeluyhdistys ry	Kokkolanseudun eläinsuojeluyhdistys
Helsingin eläinsuojeluyhdistys HESY	Lahden seudun eläinsuojeluyhdistys
Hätäkissala	Lappeenrannan seudun eläinsuojeluyhdistys
Jokioisten Eläinsuojeluyhdistys ry	Loviisan kissatalo ry Lovisa katthus rf
Kallan eläinsuojelu ry	Luoteis-Lapin eläinsuojeluyhdistys
Kankaanpään Eläinsuojeluyhdistys ry	Läntisen Uudenmaan eläinsuojeluyhdistys
Kaskivaaran kodittomat eläimet ry	Meri-Lapin eläinsuojeluyhdistys
Kehräämö ry	Oulaisten seudun eläinsuojeluyhdistys
Kiikoisten löytöeläinpalvelu	Oulun seudun eläinsuojeluyhdistys
Kissakoti Kattila	Perniön seudun eläinsuojeluyhdistys
Kissakummit ry	Pieksämäen seudun eläinsuojeluyhdistys
Kissojen Katastrofiiyhdistys ry	Pielisen eläinsuojeluyhdistys
Kissojen suojelu - Kisu ry	Pirkanmaan eläinsuojeluyhdistys
Kotkan seudun eläinsuojeluyhdistys ry	Pääkaupunkiseudun eläinsuojeluyhdistys
Kouvolan seudun eläinsuojeluyhdistys	Rauman seudun eläinsuojeluyhdistys
Lohjan eläinsuojeluyhdistys ry	Rovaniemen seudun eläinsuojeluyhdistys
Löytöeläinkoti Tassutarha	Salon seudun eläinsuojeluyhdistys
MirriRescue ry	Satakunnan eläinsuojeluyhdistys
Pohjois-Kymenlaakson eläinsuojeluyhdistys ry	Savon eläinsuojelu
Porvoonseudun eläinsuojeluyhdistys ry	Seinäjoen seudun eläinsuojeluyhdistys
Päijät-Hämeen eläinsuojeluyhdistys ry	SEY Hyvinkää
Rekku Rescue ry	SEY Loimaa
SEY Suomen eläinsuojelu jäsenyhdistyksineen: (Eläinsuojeluyhdistysten Kummit Eläinten Auttajat, Riihimäki Hartolan seudun eläinsuojeluyhdistys	SEY Raahe
	SEY Savonlinna
	SEY Valkeakosken seudun eläinsuojeluyhdistys
	SEY Ylivieskan seutu
	Turun eläinsuojeluyhdistys
	Urjalan eläinsuojeluyhdistys
	Vaasanseudun eläinsuojeluyhdistys
	Varkauden seudun eläinsuojeluyhdistys)
	Someron eläinapuyhdistys ry
	Suomen Eläinten pelastusrinki ry
	Suomen löytöeläinten kummit ry
	Vakka-Suomen eläinsuojeluyhdistys ry
	Vierashuoneen löytöeläimet

Lisätietoja:

Teija Englund, kansalaisaloitteen vastuhenkilö, teijaenglund@gmail.com, 0400 613 019

Maria Lindqvist, toiminnanjohtaja (vs.), SEY Suomen eläinsuojelu, maria.lindqvist@sey.fi, 050 371 2740

[Kissakriisi-kansalaisaloite](#)

sey.fi/kissakriisi

Lähteet:

Löytöeläimet – kartoitus nykytilanteesta. Paula Hirsjärvi-Kallioinen. MMM:n julkaisuja 2014.

Selvitys virallisen koira- ja kissarekisterin perustamisesta. MMM:n julkaisuja 2018.

Kissakysely 2018 – Katsaus Suomen eläinsuojeluyhdistysten tilanteeseen. SEY Suomen eläinsuojelu 2018.